

No: 1790 – Mahreç İşareti

ÇERİBAŞI KIRAZI

Tescil Ettiren

KEŞAN TİCARET VE SANAYİ ODASI

Bu coğrafi işaret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 22.09.2022 tarihinden itibaren korunmak üzere 13.11.2025 tarihinde tescil edilmiştir.

Tescil No	: 1790
Tescil Tarihi	: 13.11.2025
Başvuru No	: C2022/000312
Başvuru Tarihi	: 22.09.2022
Coğrafi İşaretin Adı	: Çeribaşı Kirazı
Ürün / Ürün Grubu	: Kiraz / İşlenmiş ve işlenmemiş meyve ve sebzeler ile mantarlar
Coğrafi İşaretin Türü	: Mahreç işareti
Tescil Ettiren	: Keşan Ticaret ve Sanayi Odası
Tescil Ettirenin Adresi	: Yukarı Zaferiye Mah. Paşayığıt Cad. 58 22800 Keşan EDİRNE
Coğrafi Sınır	: Edirne ili Enez ilçesi Çeribaşı Köyü
Kullanım Biçimi	: Çeribaşı Kirazı ibareli aşağıda verilen logo ve mahreç işareti amblemi, ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde yer alır. Ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde kullanılmadığında, Çeribaşı Kirazı ibareli logo ve mahreç işareti amblemi, işletmede kolayca görülecek şekilde bulundurulur.

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Çeribaşı Kirazı, *Prunus avium* L. türünde “Gi 148/1” anaçlar üzerine aşıl原因an “0900 Ziraat” çeşidi bitkiler kullanılarak Çeribaşı Köyünde üretilir.

Çeribaşı Köyü 64 m rakımda olup denize uzaklığı 8 km’dir. Çeribaşı Kirazının yetiştirildiği bahçelerin coğrafi konumu ve bölgede kuzey rüzgârlarının hâkim olması kiraz yetiştiriciliğinde avantaj sağlar. Çeribaşı Kirazının olgunlaşma dönemindeki sıcaklar meyvenin su kaybının minimum düzeyde kalmasına yardımcı olur. Çeribaşı Kirazının düzenli ve dengeli güneşleme ihtiyacı Çeribaşı Köyünde ideal düzeyde karşılanır. Özellikle yetiştirildiği alanların doğu-batı yönlerinin açık olması, kiraz bahçelerinin güneşleme ihtiyacının dengeli bir şekilde karşılanmasını sağlar.

Çeribaşı Köyünde kiraz yetiştiriciliği yapılan tarım alanlarının verimli toprak yapısında olması da kiraz ağaçlarının en önemli isteği olan vejetasyon dönemindeki nem ihtiyacını ve optimum toprak sıcaklığını karşılar. Çeribaşı Kirazının coğrafi sınırda uzun bir geçmişi vardır. Çeribaşı Köyünün tarım ekonomisinde önemli bir yere sahiptir. Bu sebeplerle coğrafi sınır ile ün bağı bulunur.

Tablo 1. Çeribaşı Kirazının fiziksel özellikleri

Özellik	Değer
Sapsız meyve ağırlığı (g)	8,75 - 11,76
Çekirdek ağırlığı (g)	0,39 - 0,49
Meyve eni (mm)	37,46 - 39,41
Sap uzunluğu (mm)	60,26 - 82,70

Üretim Metodu:

Bahçe Tesisi:

Çeribaşı üretilecek arazilerin kurulumunda, 44 - 87 m rakım arasında değişen kuzey batı yamaç tarım alanları seçilir. Bahçe tesis edilecek alanda toprak derinliği 2 m olmalıdır. Fidan dikiminden 1 ay önce arazi tesviyesi yapılarak toprak sürülür. Ekim ayı sonu ile nisan ayı ortasına kadar dikim gerçekleştirilebilir.

Dikim çukurları 3 - 5 m x 4 - 5 m aralıklarla 60 cm derinliğinde ve 50 x 50 cm boyutlarında açılarak bu çukurlara *Prunus avium* L. türünde “Gi 148/1” anaçlar üzerine aşıl原因an “0900 Ziraat” çeşidi ile elde edilen fidanlar dikilir. Fidanların dikimi yapılırken dikim tahtası kullanılarak aşı noktalarının dikim tahtasının üstünde kalmasına

dikkat edilir. Dikimden önce fidanların kök uçları kesilerek temizlenir. Çukurlar, 1/1 oranında iyi yanmış hayvan gübresiyle karıştırılmış toprakla doldurularak kapatılır. Çukurların üzerine hafifçe bastırılarak can suyu verilir.

Gözler kabarmaya başladıktan ve yaklaşık 2 - 3 cm sürgün oluştuktan sonra lidere (ağacın budama şekli oluşturulurken ağacın gövdesinin merkezinde bırakılan ana dal) rakip olabilecek olan 1, 2 ve 3. sıradaki gözler koparılır. Ayrıca aşı noktasından 40 cm yüksekliğe kadar oluşan gözler ve sürgünler kopararak yere paralel dallanma ve gelişme sağlanır.

Kirazların çoğu çeşitlerinin dar açılı dallar oluşturarak yukarıya doğru gelişme alışkanlıkları vardır. Bu dallarda birleşme yerinde odun dokusunun oluşmaması sonucu meydana gelen kabuk birikimi ve zayıf dal bağlantısı ilerde problem olabilir. Bunun yanında, bu dallanma şekli ağacın daha az ışık almasına neden olan dar bir ağaç yapısı meydana getirir. Işık alımının düzenlenmesi vejetatif gelişmenin azaltılması ve erken meyveye yatmayı teşvik etmek ile ana dalları düzenlemek amacıyla ağaçta dal açıları genişletilmelidir. En iyi dal açıları, dokular halen yeşilken ancak yeni sürgünler 8-10 cm uzunluğuna eriştiği zaman oluşturulur. Bu sayede dal üzerinde erken meyve oluşumu temin edilmiş olunur.

İkinci yılda dalların terbiyesine devam edilir. İlk yıl oluşturulan dal grubunun en üst dalından itibaren lider dal üstünde 80 - 90 cm'den tepe kesimi yapılır. Bu arada ağacın içine güneş ışınlarının girmesini sağlamak amacıyla gereken dallar seyreltilerek dallanmanın doğru istikamette oluşturulması sağlanır.

Üçüncü ve dördüncü yıllarda ise ikinci yılında yapılan işlemler meyve oluşumuna kadar aynı şekilde yapılmaya devam edilir. Işık alımını ve ağaç boyunca meyve dallarının devamını sağlamak için, en alttaki dallardan daha alçak kısımlarda oluşan büyük dallar çıkarılır ya da bir dal parçası bırakılarak kesilir. Aşırı meyve tutumu ve küçük meyve meydana getirme eğilimi olan zayıf ve sarkan dallar çıkarılır. Eşit kuvvette ve bitişik olan dallardan biri, ışık alımını etkinleştirmek için çıkarılır. İlk yıllarda yapılan budamalar şekil vermede çok etkilidir. Aynı zamanda erken verimliliği sağlar.

Çeribaşı Köyündeki kiraz bahçelerinde bahçe tesisi için karar verilme aşamasından önceki yıllarda dekar başına 2 - 3 ton yanmış ahır gübresi her üç yılda bir uygulanarak toprak yapısının kaliteli ürün elde etmek için uygun hale getirilmesi şeklinde bir gelenek bulunur. Bu uygulama dikimden sonra da aynı şekilde devam ettirilerek toprağın iyileştirilmesi, ürünün kalitesinin artırılması ve organik madde miktarının yükseltilmesi işlemi ağacın ömrü boyunca aynı periyotlarla devam ettirilir.

Meyve Veriminin Ardından Yıllık Kültürel Uygulamalar:

Budama: Verim çağına ulaşan ağaçlara ve mevcutta meyve alınan ağaçlara her yıl 2 farklı dönemde budama işlemi yapılır. Böylelikle ağacın güneş ışınlarını daha iyi alması ve gelişmesi sağlanır.

Gövde üzerinde ana dalların sayıları ve dağılımları düzenlenerek meyve ağaçlarının sağlam, düzenli ve dengeli bir taç oluşturmaları, güneş ışığından ağacın iyi bir şekilde faydalanmasının sağlanması, meyve iriliği, meyve kalitesi artması, ağaç büyüklüğü ve dalların sıklığının kontrol altına alınması, püskürtülerek yapılan ilaçlamanın etkinliği artırılması, hastalıklı ve kuru dalların kesilerek bahçeden uzaklaştırılması, alet ve ekipmanların ağaçlara zarar vermeden çalışabilmesi için gerekli boşlukların oluşturulması ve hasadın daha kolay yapılması amaçlarıyla Çeribaşı Kirazında her yıl bakım budaması yapılır. Yapılan bu budamanın şekli bahçenin genel durumuna göre bu konuda eğitim almış kişilerce temel budama prensiplerine sadık kalınarak özenle yapılır.

Sulama: Mevsimsel şartlar ve iklim koşullarına göre sulamaya karar verilir. Sulama işlemi damlama yöntemiyle yapılır. Aktif gelişme döneminde bahçelerin nisan ayından itibaren hasat dönemine değin her gün serinlik vaktinde ortalama bir saat sulanması sağlanır. Ağaçlar, meyve bağladıktan sonra mutlaka her gün sulanır.

Gübreleme: Gübre uygulamalarında toprağın tahlil sonuçları her yıl gözetilmelidir. Genel olarak üç yılda bir dekara 2 - 3 ton yanmış ahır gübresi verilir. Her yıl kasım ve aralık aylarında ağaç taç izdüşümünde taban gübrelemesi (hayvansal gübre) fosforlu ve potasyumlu gübreler, her yıl nisan ve mayıs aylarında da potasyum nitrat gübresi ağaçların yaşı ve miktarı dikkate alınarak verilir.

Nisan ve mayıs aylarında kazayağı, diskaro vb. uygun tarım alet ve makinaları ile sıra araları ve üzerleri ortalama 20'şer gün arayla 2 - 3 defa sürülerek hem toprak havalandırılır, hem de yabancı ot mücadelesi yapılır. Bahçelerin gübre ihtiyacının belirlenebilmesi için her yıl toprak ve yaprak analizleri yapılır. Bahçenin gübre ihtiyacı belirlendikten sonra gübreleme işlemi sırasında gübrenin gövde ve köklere temas etmeden, ağaçların taç iz düşümü içerisine gübreleme yapılır.

Zirai Mücadele: İklimsel veriler de dikkate alınarak meyve gözleri uyanmadan ve her yıl bahar aylarında uygun çiçeklenme durumuna göre bitki zararlılarına karşı ilgili mevzuata uygun bitki koruma ürünleri kullanılarak zirai mücadele yapılır.

Hasat:

Haziran ayının 1. ve 2. haftasında Çeribaşı Kirazı, elle toplanarak hasat edilir. Meyveler saplarıyla birlikte, dallara zarar vermeden toplanarak gıda ile temasa uygun kaplara toplanır. Hasat, bu işte deneyimli kişiler tarafından özenli ve itinalı bir şekilde yapılır. Coğrafi sınırdaki rüzgârın kuzey yönlü esmesi nedeniyle sinek hastalığı ve bazı zararlıların olmaması kirazın sağlam bir şekilde hasat edilmesine katkıda bulunur.

Depolama ve Muhafaza:

Gıda ile temasa uygun kaplara toplanan Çeribaşı Kirazı, serin ve kuru ortama alınır. Ürünün fazla bekletilmeden en kısa sürede tüketiciye sunulması esastır. Çeribaşı Kirazı hasat edildiği gün soğuk hava depolarına alınarak 0 - 2 °C'de 10 gün muhafaza edilebilir.

Coğrafi Sınır İçerisinde Gerçekleşmesi Gereken Üretim, İşleme ve Diğer İşlemler:

Çeribaşı Kirazının coğrafi sınırda uzun bir geçmişi vardır. Çeribaşı Köyünün tarım ekonomisinde önemli bir yere sahiptir. Bu sebeplerle coğrafi sınır ile ün bağı bulunan Çeribaşı Kirazının tüm üretim aşamaları, coğrafi sınırda gerçekleşir.

Denetleme:

Denetimler; Keşan Ticaret ve Sanayi Odasının koordinatörlüğünde ve Keşan Ticaret ve Sanayi Odası, Enez Belediyesi, Enez İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü ve Çeribaşı Köyü Muhtarlığından konuda uzman birer kişinin katılımıyla dört kişiden oluşan denetim mercii tarafından gerçekleştirilir.

Denetimler, düzenli olarak yılda bir defa, ayrıca gerek görülmesi ve şikâyet halinde her zaman yapılabilir.

Denetime esas kriterlere aşağıda yer verilmektedir.

- Bahçe tesisi ve üretimin coğrafi sınırda yetiştirilen *Prunus avium* L. türünde "Gi 148/1" anaçlar üzerine aşılama "0900 Ziraat" çeşidi bitkiler kullanılarak yapılması.
- Üretim metoduna uygunluk.
- Ürünün, Tablo 1'de belirtilen özellikler bakımından uygunluğu.
- Çeribaşı Kirazı ibareli logonun ve mahreç işareti ambleminin kullanımının uygunluğu.

Denetim mercii, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden, denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Tescil ettiren, hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.